

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет
імені Івана Франка

Інститут славістики

XVII
МІЖНАРОДНИЙ
СЛАВІСТИЧНИЙ
КОЛОКВІУМ

Львів, 15–17 травня 2008 року

Присвячується Дню пам'яті
святих Кирила і Мефодія

Львів – 2008

*ВИСОКОПОВАЖАН*_____

---

*Запрошуємо Вас взяти участь в
XVII Міжнародному славістичному колоквіумі,
який відбудеться 15–17 травня 2008 р.
у Львівському національному університеті
імені Івана Франка
(вул. Університетська, 1)*

ОРГКОМІТЕТ

- Володимир Чорній** – кандидат історичних наук,
доцент, директор Інституту
славістики ЛНУ
- Алла Кравчук** – кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач Кафедри
польської філології ЛНУ
- Михайло Кріль** – доктор історичних наук, про-
фесор, завідувач Кафедри іс-
торії слов'янських країн ЛНУ
- Надія Лобур** – кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач Кафедри
слов'янської філології ЛНУ
- Володимир Моторний** – кандидат філологічних наук,
професор Кафедри слов'ян-
ської філології ЛНУ
- Людмила Петрухіна** – кандидат філологічних наук,
доцент Кафедри польської
філології ЛНУ
- Олег Файда** – кандидат історичних наук,
доцент Кафедри історії се-
редніх віків та візантиністи-
ки ЛНУ

КАЛЕНДАР КОЛОКВІУМУ

15 травня (четвер)

10.00–13.00 – Пленарне засідання
(Дзеркальна зала)

14.00–16.00 – Секційні засідання (I)
(ауд. 326, 312, 337)

16.30–18.30 – Секційні засідання (II)
(ауд. 326, 312, 337)

16 травня (п'ятниця)

09.30–12.30 – Секційні засідання (III)
(ауд. 326, 312, 337)

13.30–15.30 – Тематичне засідання
“Львів в українсько-болгарських взаєминах”
(до 30-річчя запровадження болгарської філології
у ЛНУ ім. І.Франка)
(Дзеркальна зала)

16.00–18.00 – Підсумкове пленарне засідання
(Дзеркальна зала)

17 травня (субота)

Культурна програма

ВІДКРИТТЯ КОЛОКВІУМУ

15 травня (четвер) 10.00

Дзеркальна зала

Вступне слово

Володимир Чорній – голова Оргкомітету

Привітання

Богдан Котур – проректор Львівського національного університету імені Івана Франка

Роман Шуст – декан історичного факультету

Ярослав Гарасим – декан філологічного факультету

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Головують:

Надія Лобур

Володимир Чорній

1. Значення “Життя” Константина Кирила Філософа в утвердженні церковнослов’янської мови.
Олена Вдовина, Київ
2. Церковнослов’янський Апостол Сілезький та Апостол Львівський Івана Федорова з 1574 року (аналіз флексійних форм іменника).
Ярослав Кажарновіч, Марта Шитманюк, Гданськ (Польща)
3. Кормча книга: сторінка з історії українсько-балканських взаємин.
Вікторія Любащенко, Львів
4. Особливості представлення сакральної географії в “Хождені” ігумена Данила.
Юрій Завгородній, Київ
5. Дослідження білоруськими філологами XVI ст. кирило-мефодіївського перекладу Євангелія.
Ігор Клімов, Мінськ (Білорусія)
6. Історія читання як історія сербської літератури і культури (“читач” Досіфей Обрадович).
Сава Дам’янов, Новий Сад (Сербія)

Дискусія

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ
I. МОВОЗНАВЧА СЕКЦІЯ

Головують:
Алла Кравчук
Ольга Паламарчук
Іван Тепляков

Перше засідання
15 травня (четвер) 14.00–16.00
Ауд. 326

1. Загадка походження кириличного алфавіту.
Ольга Сенічева, Бердянськ
2. Принципи укладання перекладного українсько-чеського словника лінгвістичних термінів.
Ольга Паламарчук, Оксана Антоненко, Київ
3. Гомогенна та гетерогенна міжмовна омонімія в українській та болгарській мовах.
Людмила Пономаренко, Київ
4. Спільнослов'янська основа мікротопонімів українських Карпат.
Наталія Сокіл, Львів
5. Динаміка жіночих імен слов'янського походження в Чеській Республіці у ХХ ст.
Любов Осташ, Львів
6. Порівняльний аналіз форм плюсквамперфекта у слов'янських мовах.
Дарія Семенова, Київ
7. Семантичні засоби комічного в сучасній хорватській періодиці.
Наталія Хороз, Львів

Дискусія

Друге засідання
15 травня (четвер) 16.30–18.30
Ауд. 326

1. Фразеологія і традиційна культура.
*Драгана Мршевич-Радович,
Бєлград (Сербія)*
2. Парадокси фразеології.
Іван Тепляков, Львів
3. Вираження просторових відношень фразеологічними засобами чеської мови.
Людмила Поліщак, Львів
4. Роль компонентів-соматизмів *roka, prst, pest* у формуванні семантики словенських фразеологічних одиниць.
Інга Ярова, Одеса
5. Етно-аксіологічний аспект рецепції біблійного онімікону у верхньолужицькій фразеології.
Оксана Савка, Львів
6. Гендерні стереотипи та стосунки між чоловіком і жінкою у верхньолужицькій фразеології.
Олександр Моторний, Львів
7. Фразеологічні модифікації з додаванням компонента: функції в польському художньому тексті.
Юлія Дільна, Львів
8. Антропоцентризм у польській та українській фразеології з компонентом-назвою тварини.
Юлія Сагата, Львів
9. Семантична реалізація нумізматичних фразеологізмів з компонентом “монета” (на матеріалі польської та української мов).
Галина Крайчинська, Остроз
10. Прикмети гостинності (на матеріалі ФО з компонентами *хліб, сіль* в українській, польській та англійській мовах).
Світлана Винниченко, Львів
11. ФО *kręcić noset* в корпусах текстів польської мови.
Оксана Лозинська, Львів

Дискусія

Третє засідання
16 травня (п'ятниця) 09.30–12.30
Ауд. 326

1. Стереотип поляка у мовній свідомості українців
(на матеріалі анкетування студентів).
Алла Кравчук, Львів
2. Екстра- та інтралінгвальні чинники впливу польської мови на українську в XVI–першій половині XVII ст.
Лариса Гонтарук, Львів
3. Синтаксичні зв'язки керування у писемному мовленні поляків Львова.
Оксана Огорілко, Львів
4. Національна ідентичність учнів шкіл міста Львова з польською мовою викладання.
Леся Король, Львів
5. Використання мультимедійних технологій у викладанні старослов'янської мови.
Інна Царалунга, Хмельницький
8. Міжслов'янські мовні взаємини в контексті прикладної лінгвістики.
Ценка Іванова, Велико Тирново (Болгарія)
6. Вербальна і невербальна комунікація при викладанні словенської мови.
Керін Уришка, Любляна (Словенія)
7. Деякі аспекти дослідження інтерференційних девіацій при вивченні слов'янських мов.
Ігор Станойоський, Скоп'є (Македонія)

Дискусія

II. ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА СЕКЦІЯ

Головують:
Алла Татаренко
Людмила Петрухіна

Перше засідання
15 травня (четвер) 14.00–16.00
Ауд. 312

1. Апокриф про Асенету у сербськослов'янській традиції.
Майя Анджелкович, Крагуєвац (Сербія)
2. Мати чи сестра? (Причинок до вивчення південнослов'янських балад).
Єленка Пандуревич, Баня Лука (Боснія і Герцеговина)
3. Український простір в епічному творі Івана Гундулича "Осман".
Злата Бойович, Белград (Сербія)
4. Г.Сковорода як перекладач: інтерпретація латинських текстів на ґрунті слов'янської ментальності.
Віктор Чернишов, Полтава
5. Література слов'янського бароко як предмет літературознавчих досліджень.
Ольга Новик, Бердянськ
6. Українське і російське Просвітництво: витоки, постаті, розвиток.
Вікторія Зарва, Бердянськ
7. Дискурс жінки в повістях Вацлава Гонсьоровського "Нігілісти" та Софії Ковалевської "Нігілістка".
Олександр Янішевський, Київ
8. Біблійні алюзії у романі Елізи Ожешко "Над Німаном".
Тамара Солдатенко, Бердянськ
9. Простір пам'яті у поезії Леопольда Стаффа.
Елліна Циховська, Бердянськ
10. Топос душі в поезії Болеслава Лесьмяна та Петра Карманського.
Ярослав Нахлік, Львів
11. Віднайдені історії.
Кимен Михайлов, Брянськ (Росія)

Дискусія

Друге засідання
15 травня (четвер) 16.30–18.30
Ауд. 312

1. Епічні виміри катастрофізму (Улас Самчук “Волинь” – Марія Домбровська “Ночі і дні”).
Ольга Харлан, Бердянськ
2. Празькі мотиви в новелах Мартіна Кукучіна.
Юлія Білас, Львів
3. Історія вогню: драма зникнення суб’єкта і поетичне спасіння у творчості Бранко Мільковича.
Желемир Вукашинович, Крагуєвац (Сербія)
4. Польське літературне життя Львова (1939–1941).
Людмила Петрухіна, Львів
5. Літературний етнообраз України в поезіях Юзефа Лободовського та есеях Ежи Стемповського.
Ольга Вознюк, Львів
6. Інтертекстуальність у поезіях Міодрага Павловича.
Джорджес Деснич, Новий Сад (Сербія)
7. Поетична графіка Івана Пейчева.
Валерій Лавренов, Чернівці
8. Постаті Кирила і Мефодія в “Хозарському словнику” Мілорада Павича.
Йоланта Дзюба, Гданськ (Польща)
9. Функціонування образу диявола у хорватському фантастичному оповіданні першої половини ХХ ст. і в період постмодерну.
Соломія Вівчар, Львів
10. Особливості авторської міфотворчості Тадеуша Новака.
Ірина Фрис, Львів
11. Візія жіночості та материнства у віршах Зоф’ї Бадури та Радмили Лазич.
Христина Стельмах, Львів

Дискусія

Третє засідання
16 травня (п'ятниця) 09.30–12.30
Ауд. 312

1. Поетичний світ Бено Будара.
Володимир Моторний, Львів
2. Реценсія творчості Вітольда Гомбровича в Україні (1991–2005).
Олеся Нахлік, Львів
3. Циклізація оповідань як наративна стратегія (на матеріалі творів Данила Кіша, Борислава Пекича, Горана Петровича).
Алла Татаренко, Львів
4. Історія і легенда в оповіданні Борислава Пекича “Мегалос Масторас та його твір”.
Слободан Владушич, Новий Сад (Сербія)
5. Час і простір в антиутопіях Борислава Пекича.
Ірина Моцна, Москва (Росія)
6. Картини дитинства у прозових творах Горана Петровича.
Сладжана Ілич, Белград (Сербія)
7. Джерела та метаморфози персоністичної поетики: нью-йоркська школа – польський “о’гаризм” – українська поезія 2000-х років.
Остан Сливинський, Львів

Дискусія

III. СЕКЦІЯ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ

Головують:

Тамара Полешук
Володимир Чорній

Перше засідання

15 травня (четвер) 14.00–16.00

Ауд. 337

1. Виклики слов'янської ідентичності та історіографічний процес ХІХ ст.: до постановки проблеми.
Людмила Новікова, Одеса
2. Концепція культурної взаємності Яна Коллара як фактор національного Відродження слов'ян.
Ольга Варениця, Київ
3. Концепції слов'янської єдності в контексті національно-творчих процесів в Україні.
Віталій Паращич, Харків
4. Ідея єдності слов'янських народів у польських романтиків та кирило-мефодіївців.
Інна Веремійчук, Київ
5. Українське питання у польській суспільній думці ХІХ ст.
Ганна Скорейко, Чернівці
6. Головна Руська рада в оцінці польської історіографії.
Ольга Юрейко, Львів
7. Польські історики Львова кінця ХІХ–початку ХХ ст. про феномен українського козацтва.
Оксана Руда, Львів
8. Володимир Качановський (1853–1901) – дослідник давньослов'янської рукописної спадщини.
Сергій Мішук, Житомир
9. Неопублікована праця Владислава Бузескула “Візантологія і вивчення Слов'янського світу в Росії”: значення для славістики та проекти її перевидання (1990–2000-ті роки).
Олег Файда, Львів
10. Суперництво російського православного та польського католицького духовництва за вплив на українське населення Холмщини та Підляшшя (друга половина ХІХ ст.)
Олександр Цвіркун, Одеса

11. Уявлення про імперію: Росія в іспанській публіцистиці останньої третини ХІХ ст.

Богдан Чума, Львів

12. Правове становище біженців з Царства Польського та Східної Галичини у Російській імперії в роки Першої світової війни.

Тетяна Лихачова, Харків

Дискусія

Друге засідання

15 травня (четвер) 16.30–18.30

Ауд. 337

1. Політичні концепції Карела Крамаржа.
Олег Гень, Рівне
2. Роль Владзімежа Бончковського у формуванні політики польсько-українського порозуміння в Галичині у 30-ті роки ХХ ст.
Володимир Комар, Івано-Франківськ
3. Міжнародні контакти польських наукових історичних товариств Львова в останній чверті ХІХ – 30-х роках ХХ ст.
Роман Масик, Львів
4. Монархія як формуючий чинник політичного життя Болгарії міжвоєнного періоду.
Юлія Герасимчук, Дніпропетровськ
5. Соціалізація поколінь у минулому і сьогодні (за матеріалами болгарських сіл на південному заході України).
Олександр Ганчев, Одеса
6. Співпраця Бердянського державного педагогічного університету з вищими навчальними закладами Республіки Болгарія.
Лідія Романова, Бердянськ
7. Болгарський культурно-просвітний клуб “Трендафіл” Тернопільської області: основні напрями діяльності.
Ольга Бурило-Велчева, Тернопіль
8. Культурні інтерференції в українських національних спільнотах Польщі та сербського автономного краю Воєводина.
Регіна Вишкевіч-Максімов, Сопот (Польща)

9. Питання громадянської свободи у суспільно-політичних процесах Чехословаччини 1988–1989 рр.
Андрій Слесаренко, Рівне
10. Діяльність Кризового штабу Союзу русинів та українців Хорватії під час хорватсько-сербської війни (перша половина 90-х років ХХ ст.)
Микола Нагірний, Нововолинськ
11. Польсько-українське примирення у політичній концепції Сжи Гедройця.
Микола Геник, Марія Сешич, Івано-Франківськ
12. Сучасні дискусії навколо проблем історії українсько-російських взаємин.
Леонід Зашикільняк, Львів
13. “Третій Рим” у новітній російській історіографії.
Наталія Лешикович, Львів
14. Російська ліберальна думка 1990-х років: еволюція ідей.
Василь Банах, Львів

Дискусія

Третє засідання
16 травня (п'ятниця) 09.30–12.30
Ауд. 337

1. Перебування болгар на українських землях (остання чверть XV–перша половина XVI ст.)
Ігор Шпик, Львів
2. Династичні перекази українців та їх слов'янські паралелі.
Василь Сокіл, Львів
3. Релігійне й моральне відродження сербського народу – життєва тема Св. Миколая Сербського.
Галина Стеблецька, Вінниця
4. Св. Владислав Сербський як спадкоємець кирило-мефодіївської духовної традиції.
Владислав Стеблецький, Вінниця
5. Автографи на сербських книжках кінця XVIII–початку ХХ ст. у контексті сербсько-українських культурних зв'язків.
Ілона Олексів, Львів

6. Національний інститут Оссолінських у Львові: передумови створення.

Ганна Гошко, Львів

7. “Шляхи і подорожі по Галицькій землі” Карела Запа як джерело досліджень з української етнографії.

Соломія Кость, Львів

8. Фольклористична наука в НТШ: міжслов'янський аспект.

Ганна Сокол, Львів

9. Троїцько-русальна календарно-обрядова творчість українців у східнослов'янському контексті.

Галина Коваль, Львів

10. Українська фольклорна сатира на політичні репресії польської влади в Галичині 1920–30-х рр.

Євген Луцьо, Львів

11. Диригентська діяльність Павла Маценка в Болгарії та Чехії.

Наталія Кончак, Львів

12. Фортепіанні твори слов'янських композиторів у домашньому музикуванні Галичини ХІХ ст.

Зеновія Жмуркевич, Львів

Дискусія

ТЕМАТИЧНЕ ЗАСІДАННЯ

Львів в українсько-болгарських взаєминах
(до 30-річчя запровадження болгарської філології
у Львівському національному університеті
імені Івана Франка)

16 травня (п'ятниця) 13.30–15.30

Дзеркальна зала

Головують:

Надія Лобур, Володимир Чорній

Привітання

Петко Петков – проректор Великотирновського університету імені святих Кирила і Мефодія

Олександр Ганчев – заступник голови Одеського наукового товариства болгаристів

1. Основні етапи та найяскравіші епізоди зв'язків Львова з Болгарією.

Володимир Чорній, Львів

2. Громадсько-політичні та культурні контакти Львова з Болгарією у другій половині XIX – на початку XX ст.

Тамара Полещук, Львів

3. Спеціальність “Болгарська мова і література”: шлях тривалістю у 30 років.

Надія Лобур, Львів

4. Біля витоків нового напрямку слов'янської філології: спогади болгарського лектора.

Любка Стойčkова, Велико Тирново (Болгарія)

5. Літературознавча болгаристика у Львові в минулому і сьогодні. Презентація монографії.

Наталія Григораш, Львів

6. Внесок львівських перекладачів у популяризацію болгарської літератури.

Остан Сливинський, Львів

7. Роман болгарського письменника Еміла Андреева “Скляна ріка”: з нотатника перекладача.

Надія Миськів, Львів

8. Мовознавча болгаристика у Львові.

Ольга Сорока, Львів

9. Виступи болгаристів – студентів та випускників Львівського університету.

ПІДСУМКОВЕ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

16 травня (п'ятниця) 16.00–18.00

Дзеркальна зала

Головують:

Володимир Моторний

Володимир Чорній

1. Інституту славістики Львівського національного університету імені Івана Франка – 20 років
Володимир Чорній, Львів
2. Історична славістика у науковій спадщині Мирона Кордуби
Ірина Федорів, Тернопіль
3. Ян Янів як славіст
Іраїда Галенко, Львів
4. Слов'язознавчі студії Кирила Студинського
Андрій Кліш, Тернопіль
5. Болгаристика в Познанському університеті
Маргарита Славова, Пловдив (Болгарія)
6. Славістика у вищих навчальних закладах Литви: проблеми, здобутки
Алдона Васіляускасене, Шауляй (Литва)

Дискусія

ПІДСУМКИ РОБОТИ

